

IN Dei Nomine Amen. Noverint vniversi, quod anno à Nativitate Domini millesimo sexcentesimo nonanegesimo quarto, die vero quæ computabatur vigesima nona mensis Aprilis, apud Civitatem Cæsaraugustæ, & in Camera Regij Consilij Civilis præsentis Regni Aragonum, intervenerunt Magnifici Domini Doctores Don Antonius Blanco Regens Cancellariam, Don Ludovicus ab Exea, & Descartin, Don Augustinus Estanga, Don Iosephus Elmir & Cassanate, & Don Emanuel Contamina Regij Consilij. Coram quibus fuit positus Processus Licenciati Iosephi Andres, super apprehensione, in quo dictus Dominus Doctor Don Augustinus Estanga, Relator præmissa relatione facta per eum, tres ex dictis Dominis de dicto Regio Consilio, fuerunt voti, & opinionis quod att. contt. &c. Tenetur, & debet pronuntiare, & in bonis apprehensis, & in fine appellitus confrontatis, mandare fieri, contenta impropositione Licenciati Iosephi Andres, principalis Ioannis Iosephi del Frago Procuratoris, præstita prius cautione Forali cæteris propositionibus repulsis, re servatis Iuribus reservari suplicantibus neutram partium in expensis, demptis prædictis taxandis, comdemnando, cætera supplicata locum non habere. *Ex eo, & alias*, pro vt in Sentencia, propositionem Iosephi Andres, recipiendam Fore, & Mathei Gorrite, repelendam Senatus censuit. Quia cū præsentis causæ decisio terminanda sit secundum Forum. **POR QUANTO** veinte y cinco de apprehensionibus in quo dispositum invenitur, vt in causis beneficialibus obtinere debeat, qui meliorem titulum ostenderit; & ex meritis Processus resultet (vt ex infra dicendis apparebit) prerrogativam melioris tituli Iosepho Andres competere merito possessionem Beneficij litigiosi, ei adiudicandam

A

dam Fore arbitramur; contentio etenim inter partes oritur, ex gratijs Apostolicis in vno eodemque die obtentis absque certa horæ designatione, ob cuius causam de prioritare concessione inter ipsas minime constat. Sed tamen cum secundum comunem Doctorum Sententiam concurrentibus duabus gratijs à Summo Ecclesiæ præfide concessis, nullam inter se prioritatem continentibus, illa prælationem habere debet, quæ prius in executionem deducta fuerit: & gratia expedita in favorem Iosephi Andres prius executata inveniatur quam Mathei Gorrite, merito illa prerrogativa prioritatis potiri debet, ac per consequens dictum Andres, in hoc tenitorio iudicio manutenendum fore censemus. Neque prædictis obstare videtur, quod vtraque gratia obtenta à contendentibus fuerunt concessa cum clausula verificato prius coram ordinario loci quod dictum ius Patronatus, ex fundatione vel dotatione huiusmodi existat, quæ quidem facit gratiam conditionalem taliter, quod virtute illius tenebatur Iosephus Andres, ante obtentionem collationis, & possessionis ab executore, præfatam verificationem facere coram ordinario cum citatione Procuratoris Fiscalis, & cum in hoc defecerit, collatio in vim cuius includitur, ut nullius momenti iudicanda erit, tanquam concessa a non habente potestatem, cum executor Apostolicus nullam habuit iurisdictionem ad collationem præstandam ante verificationem dictæ conditionis. Et cum pro parte Mathei Gorrite ostendatur, verificationem conditionis coram ordinario cum citatione Procuratoris Fiscalis factam fuisse, ante quam collatio ab executore in eius favorem præstita fuerit hinc inferri pretenditur qualitatem melioris tituli dicto Gorrite assistere. Sed huic dubio satisfacit præ oculis habendo, quod ante præstationem collationis ab executore in favorem Iosephi Andres, expedita pro eius parte fuit facta fides coram eo de instrumento fundationis, & dotationis, & simul de duabus collationibus concessis per Ordinarium Casaraugustanum, præcedentibus prius edictis publicis

3

blicis per quæ omnes sua interesse putantes fuerunt vocati, ex quibus resultat per Sententias Iudicis Ordinarij declaratum fuisse Beneficium litigiosum Iuris Patronatus fore, & illud pertinere ad Vicarium, Mayordomos, & Illuminarium Ecclesiæ Parroquialis Divæ Mariæ Magdalenzæ præsentis Civitatis: quibus sic depositis; cum ratio finalis, & impulsiva, ob quam Sumus Pontifex fuit motus ad concedendam gratiam Iosepho Andres, cum dicta clausula verificato prius, &c. Sit ne Iudici Ordinario præiudicium irrogetur (dispositionem Conciliarem in hoc attendendo) quia omnia Beneficia regulariter liberæ collationis præsumuntur, & non Iuris Patronatus sufficienter arbitramur per Iosephum Andres, fuisse satisfactum menti, & intentioni Summi Pontificis, & fini principali ad quem dirigitur dicta clausula; exhibendo coram executore ante præstationem collationis dictas Sententias, per quas liquido constabat præfatum Beneficium esse Iuris Patronatus; nam semel verificato coram ordinario Iure Patronatus præcedentibus litteris edicti publici non est amplius de novo verificandum virtute dictæ clausulæ, cum cesset præiudicium quod ordinario irrogari poterat, & sic cum dicta verificatione sit facta, & exhibita coram executore sufficienter ad impletam fuisse conditionem præfatæ gratiæ censemus. Præterea supradieta roborantur considerando quod licet executor Apostolicus non potuisset collationem Beneficij præstare Iosepho Andres, nisi verificando prius conditionem in gratia depositam, sed tamē utrū sit sufficienter verificata exhibendo coram eo Sententias Iudicis Ordinarij, per quas aparebat declaratum fuisse Beneficium esse iuris Patronatus, vel de novo erat verificandum, totum hoc expectat ad cognitionem Executoris, Apostolici cum sit de meritis justificationis gratiæ, & cum ab ipso fuerit interpositum iudicium, & declaratum, quod ipsi constitit de omnibus quæ iuxta dictas Litteras Apostolicas, gratiæ dictæ Beneficij, seu Cappellaniæ constare debebat, & quod fuit servata forma, dictarum Litterarum

Apostolicarum in omnibus, & per omnia ob cuius causam collationem, & mandatum de immitendo in possessionem concessit super iustitia, vèl in iustitia, dictæ declarationis factæ, ab executore non debet iudicio secularis, se interponere, sed ad Iudicem Ecclesiasticum, superiorem recurrendum esse censemus, vt de præfata iustificatione cognoscat. Minus releuat collationes exhibitas coram, executore fore antiquas vna scilicet expedita anno millesimo, quingentesimo, septimo & altera anno millesimo, quingentesimo, septuagesimo primo, & per transcursum tanti temporis, vsque impræsentiatum potuisse statum Beneficij mutari, & liberæ collationis fieri; qua propter de præsentis, verificandum erat Beneficium iuris Patronatus esse, quia respondetur, quod cum per Josephum Andres, fuerit exhibitum instrumentum foundationis, & dotationis dicti Beneficij, & simul etiam fuisset facta fides de collationibus supervis expressis, ex quibus apparet declaratum fuisse Beneficium esse iuris Patronatus, satis suam intentionem fundatam de præsentis existimamus, quia mutatio qualitatis Benefici, non præsumitur nisi probetur, & cum Josephus Andres iuris præsumptionem in sui favorem habeat. Merito contra mutationem status Beneficij, rectè fundat donec per partem adversam, contrarium probetur. Nec tandem ob est quod virtute dictæ Clausulæ verificato prius, coram ordinario, vt non solum erat necessarium probare, coram ordinario Beneficium esse iuris Patronatus, verum etiam verificationem facere de pertinentia iuris Patronatus scilicet Doctorem Petrum Hieronymum Parras, esse Vicarium Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Magdalensæ, præsentis Civitatis, & Hieronymum Torrellas illuminarium illius, qui ambo cum qualitatibus supradiæctis, tanquam Patroni legitimi dicti Beneficij Josephum Andres præsentarunt, quæ quidem probatio nullatenus reperitur facta, coram ordinario, sed coram executore, quod sufficiens non est ad integram suam intentionem fundandam, quia respondetur principalem intentionem Su-

mi Pontificis in concessione gratiæ (cum præfacta Clausula,) solum fuisse directam ad præservandum, ius quod Iudice Ordinario competere poterat, super existentia iuris Patronatus ex fundatione, vel dotatione, dicti Beneficij remittendo, ad eius cognitionem verificationem illius, in qua principaliter consideratur interessatus minimè verò mentem summi præsulis, fuisse ad ordinarium remittere verificationem pertinentiæ specificæ iuris Patronatus, quia solum fuit habitus respectus ad interesse quod ordinario pertinere poterat, ex præsumptione quæ pro libertate Beneficij competebat, quod quidem nihil commune habet cum pertinentia specifica iuris Patronatus, & sic in praxi receptum invenimus in similibus gratijs, in quibus dictæ verificationes pertinentiæ iuris Patronatus, coram Executoribus, & non ordinarijs factæ reperiuntur. Sed quamvis supradicta non subsisterent eodem morbo laborare videtur verificatio facta per Mathæum Gorrite, respectu pertinentiæ iuris Patronatus, siquidem recte in spectis, & consideratis omnibus diligentijs, & enantiamentis pro eius parte factis coram ordinario cum qualitate ordinarij, & etiam factis coram eo tamquam Executore, & benè perpenso discretivo modo, cum quo processit in præfatis diligentis ex inspectione illarum apparet verificationem pertinentiæ iuris Patronatus, factam fuisse ante ordinarium tamquam Executorem gratiæ Apostolicæ, & non uti ordinarium, & sic licet utriusque contendentes, in dicta probatione defecerint semper erat recipienda propositio Iosephi Andres, ut apprehendentis, ex quibus, & alijs, &c. **DVO TAMEN**, ex dominis de dicto Regio Consilio fuerunt voti, & assensus, quod debet recipi propositio oblata pro parte Mathæi Gorrite, principalis Francisci Ibañez Procuratoris super Beneficio sequæstrato repulsa, ex adverso oblata a Iosepho Andres Presbytero, principalis Michaelis Perez de las Aguas Procuratoris, cætera supplicata, locum non habere. **EX EO, ET ALIAS**, quoniam ex deductis probatis, & actis præsentis Processus, constat Beneficium de quo lis vertitur, institutum, & fundatum in

Ecclesia Sanctæ Mariæ Magdalænæ huius Civitatis vacasse de
 iure pariter, & de facto oblata Francisci Faure Presbyteri vlti-
 mi possessoris. Cuius provifio, tamquam de Patronatu mixto,
 ad Vicarium præfatæ Ecclesiæ, & ad Luminarios, & Maiorel-
 domus eiusdem Parrochiæ pertinet, cumque Mathæus Gorrite
 Presbyter in dicta vacante, a medietate Patronorum legitime,
 fuerit præsentatus, & Apostolicam gratificationem obtinuerit
 postmodum quæ servatis servandis, omnia narrata in Bulla Pon-
 tificia, coram Ordinario Ecclesiastico CæsarAugustano, Promo-
 tore Fiscalis, illius Curie citato verificaverit vt ex litteris nar-
 ratibus in Processu fide factis apparet, ex hisque resultet legi-
 timum, & Canonicum titulum prædictum Gorrite, favore an-
 tecessoris quæ possessione iubari iuxta sanctionem fori. Per quan-
 to vigesimi quinti, sub titulo de Aprehensionibus, merito eius
 merito eius, propositionem fore recipiendam versemus. Nec
 superioribus refragatur principale obiectum, ex adverso oppo-
 situm asserendo, quod Iosephus Andres colitigans, fuit præsen-
 tatus in dicta vacante, ab altera medietate Patronorum simi-
 liter quæ gratificationem Apostolicam consequutus, fuit remissa
 verificatione narratorum. Reverendo in Christo Patri Episco-
 po Albarracinensi, cumque vtraque gratia contendentium, ea-
 dem die a summo totius Ecclesiæ præfule impertita fuerit, nulla
 prioritatis, hora in Bullis designata, & similiter liqueat, quod
 prædictus Andres antequam Gorrite, coram dicto Episcopo
 Commissario omnia narrata verificabit, prædictam Bullam suæ
 gratificationis, quædamquæ litteras narrativas Ordinarij Eccle-
 siastici Metropolitanæ exhibendo annorum millesimi quin-
 gentesimi septimi, & millesimi septuagesimi primi, ex qui-
 bus Episcopo, Commissario constitit Beneficium, hoc occurrenti-
 bus legitimis illius vacantibus, in proxime memoratis annis
 semel ac iterum, provissum fuisse citato Promotore Fiscalis, tan-
 quam de iure Patronatus declarando ad relatos Patronos pro-
 visionem expectare, & cum Iosephus Andres prius quam Gor-
 rite possessionem fuerit ademptus illius gratiam, tamquam me-
 lio-

liori titulo susultam prævalere debuisse clausulam quæ in Bul-
 lis insertam verificato prius iure Patronatus, ex dotatione, &
 fundatione coram Ordinario Ecclesiastico Cæsaraugustano,
 prædictarum litterarum exhibitione sufficienter fuisse, per Epif-
 copum Commissarium verificatam. Etenim respondetur, quod
 prædicta clausula, per hablativum absolutum concepta impo-
 nat conditionem, & formam quæ debet ad impleri, & legiti-
 me purificari, coram Ordinario Ecclesiastico (citato promotore
 Fiscali) quia cum agatur de materia præiudiciali Ecclesiæ,
 acipiti Ordinario, observitatem Beneficij; congrum est, ut coram eo,
 qualitas discutatur, & quod dictus Fiscalis libertatem in quan-
 tum fieri possit defendat; ut fraudibus, locus non fiat, & Sen-
 tentia super Patronatu, rite, & recte lata sit, prout in Apосто-
 licis Litteris præcipitur. Et non solum Patronatus qualitas re-
 rum etiam pertinentia illius probari debet coram prædicto Or-
 dinario; contingens namque est ut illi qui præsentant, non sint
 legitimi Patroni, & quod pertinentia iuris activi præsentandi
 ad alios expectet: cum igitur neutrum ex his coram Episcopo
 Albarracinenſi factum fuerit; nulliter, & sine jurisdictione pro-
 celsit conferendo Beneficium Iosepho Andres: quamvis enim
 illi constitit ex instrumēto institutionis, & fundationis, & ex li-
 teris narrativis ius præsentandi activum ad Vicariam, Lumi-
 narios, & Mayordomos, Ecclesiæ, & Parrochiæ Sanctæ Ma-
 riæ Magdalenzæ pertinere; alit tamen, nullatenus coram eo con-
 stitit (ut præcisse opus erat) quod illi qui præsentarunt Iose-
 phum Andres, erant vnus Vicarius alter Luminarius, quæ qua-
 litas, tamquam essentialis, & totius gratiæ fundamentum, per
 necesse probari debebat. Præter quam duplex hoc requisitum,
 coram Ordinario Cæsaraugustano, & non coram Episcopo co-
 missario (ut in Bulla gratiæ habetur,) probandum erat citato
 Promotore Fiscali ut conditio quæ à Pontifice designatur legi-
 time purificata reperiatur cæterum de litteris narrativis anni
 millesimi quingentesimi septimi, & septuagesimi primi, cum
 quibus, tantummodo intendebatur probari Patronatum activum

vum de tempore præsentis; non est habenda ratio, status præsentis; quoniam multo plusquam centum anni transacti sunt, & in tam longa serie temporis, status Beneficij mutari potuit; & præscriptione legitima ordinarius ius providendi illud tamquam de libero acquirere valuit: & ob hanc rationem in similibus casibus Doctores Clasici, rotæque decissionem, tenent; verificationem iuris Patronatus **DE NOVO**, fieri debere ut ordinarius de libertate opponere possit voluntas quæ Papæ adimpleatur, & conditio gratiæ purificetur. Cum ergo ex his omnibus, in processu deductis appareat, gratiam Apostolicam Mathei Gorrite plene, & concludenter in omnibus suis requisitis fuisse verificatam alteram vero Iosepho Andres concessam; tot exceptionibus, & nullitatibus, insolutam reperiri. Merito illius propositionem fore recipiendam censemus maxime cunctis in seculâ inditio vertitur in hoc litis pendentia, & manutentionis Articulo remittendo ad Tribunal Ecclesiasticum plenam illarum cognitionem in petitorio, & proprietate, tandem non obstat aliud obiectum ex adverso oppositum, nempe quod ex litteris narrativis à Gorrite præsentatis resultabat illum coram Vicario Generali Cæsaraugustano tantum, Beneficium hoc ex dotatione, & fundatione, Patronatus mixti Vicarij Luminariorum, & Mayordomorum Ecclesiæ, & Parrochiæ Divæ Mariæ Magdalensæ respective fuisse, & esse, & quid ante eodem Vicario Generali tamquam executore Apostolico Bullæ, & sub hac qualitate tantummodo verificatum fuisse; quod illi qui prædictum Gorrite præsentarunt unus erat Luminarius, alter Mayordomus, & quod uterque medietatem Patronorum constituebat ex his arguebatur quod si Iosephus Andres adscriptus erat. Pertinentium coram Ordinario verificari Gorrite pariter idem Iudicium subire tenebatur; & cum non ita fecerit eodem nullitatis vitio laborabat: ac proinde cum ambo in salutari defecissent; propositionem Iosephi Andres tamquam apprehendentis recipiendam esse videbatur. Verum huic obiecto, ex facto, & actis Processus plene fiet satis. Quamvis etenim Matheus Gorrite in primo libello, solum postulabit declarare Benefi-

beneficium esse Iuris Patronatus ex dotatione, & fundatione illiusque provisionem ad Vicarium Luminarios, & Mayoresdomos expectare, & Vicarius Generalis ita declarabit tamquam Ordinarius: postmodum vero alteram obtulit petitionem coram eodem videlicet ad probandum pertinentiam, & medietatem Patronorum à quibus fuit presentatus dictus Gorrite, ita quod Iudex declaravit, & pronuntiabit, & hanc sententiam propria manu subscripsit Vicarius Generalis, & Commissarius Apostolicus, deinde Beneficium ei contulit, & litteras collationis, tantummodo subscripsit uti Commissarius Apostolicus, ex qua discretiva expressione manifeste ad litteram convincitur collationem Beneficij tantummodo dedisse, & subscripsisse uti Commissarium Apostolicum, Cætera autem omnia antecedentia, tantquam ordinarium, & delegatum cesisse, & pronunciasse constans quod est in iure illum qui duplici qualitatis ungitur, eo meliori modo quo fieri potest, rem agere superflua quæ qualitas minimè nocet, & quamvis indubio versaremur (quod absit) adhuc in his terminis interpretatio fieri debet, ut Sententia quæ pro se habet præsumptionem, valeat, & sustineatur, ex his omnibus, & aliàs optima cum ratione, propositione Matthæi Gorrite, altera tepulla esse recipiendam Censemus. Att: Contt. &c.

SIG & NUM mei Alberti Iubero Secretarij pro sua Maiestate Regia Audientia presentis Regni Aragonum, & in Civitate Cesaraugusta domiciliati, qui huiusmodi vota, & motiva, à libro motivorum, de anno millesimo sexcentesimo nonagesimo quarto, ubi continuata, existunt, extraxi, comprobavi, & signavi.

